

LIST
FILIPANOM
biblická parafráza
KUCHYNSKOU REČOU

KAPITOLA 1

1-5

Drahí Filipania,

tento list píšeme ja Pavol a Timotej, verní služobníci Ježiša Krista, vám všetkým, čo vo Filipách milujete a nasledujete Pána Ježiša, vrátane pastorov, služobníkov a vedúcich zborov. Srdečne vás pozdravujeme a želáme vám milosť a (ten pravý vnútorný) pokoj od Boha nášho Otca a nášho Pána Ježiša Krista.

3-6 Pavlova radostná modlitba

Vždy, keď mi prebehnete myslou, nemôžem inak, než nadšenou modlitbou ďakovať za vás Bohu. Som tak šťastný, že od toho momentu, ako ste počuli evanjelium, naplno ho žijete, naďalej veríte a hlásate ho ostatným. A ja ani na sekundu nepochybujem, naopak som absolútne presvedčený o tom, že Ten, ktorý toto fantastické dielo vo vás začal, (neprestane v polovici, ale) On ho dovedie do veľkolepého konca v deň, keď sa zjaví Ježiš Kristus (keď už Ho konečne všetci uvidíme na vlastné oči).

Keď čítame, čo Pavol písal kresťanom vo Filipách, sami sa nájdeme prítomnosti práve takéhoto "učiteľa". Pavol nám nehovorí, že môžeme byť šťastní, alebo že ako môžeme byť šťastní. On proste a jednoducho JE šťastný. A žiadna z jeho okolností nemá účasť na jeho radoosti. Píše z väzenia, jeho práca bola pod útokom konkurentov a po dvadsiatich rokoch ťažkých ciest v službách Ježišových, bol unavený a už by sa mu zišiel odpočinok. Eugene H. Peterson (autor The Message)

Pozri si na BibleProject – Slovak/Slovensko pár minútový výborný úvod do Listu Filipanom https://www.youtube.com/watch?v=sR7uzn_avP0

**EKUMENICKÝ
PREKLAD****1. Kapitola****POZDRAV**

1 Pavol, apoštol Krista Ježiša z poverenia Boha, nášho Spasiteľa, a Krista Ježiša, našej nádeje, 2 Timotejovi, svojmu pravému synovi vo viere: Milosť, milosrdenstvo, pokoj od Boha Otca a od Krista Ježiša, nášho Pána.

**VAROVANIE PRED
FALOŠNOU NÁUKOU**

3 Prosím ťa, ako som ťa žiadal, keď som odchádzal do Macedónska, aby si zostal v Efeze a napomínal určitých ľudí, nech neučia inak. 4Nech sa nezaoberajú bájami a nekonečnými rodokmeňmi, ktoré vyvolávajú skôr hádky a neslúžia Božiemu plánu spásy vo viere.

7-11

Niet divu, že to takto cítim, veď vy ste tak hlboko v mojom srdci, lebo po celý ten čas, ako som bol uväznený pre evanjelium, stojíte pri mne. A nielen to, ale vy evanjelium ďalej bránite a upevňujete. Ste mojimi spolupracovníkmi milosti. A len Boh vie, ako veľmi mi chýbate a ako veľmi vás milujem vrúcnu láskou Ježiša Krista. Tak sa ďalej modlím, nech aj vaša láska rastie a rozvíja sa. Aby ste milovali nie len sentimentom, ale aby ste milovali správne, tou *praktickou* duchovnou *múdrostou*. Vďaka tomu sa naučíte rozoznávať, aký je ten *najlepší* spôsob života. Ako byť človekom čírim a bezúhonným (rovnakým na verejnosti, ako v súkromí), až kým príde deň Pánov. Človekom plným (Božích skutkov) ovocia spravodlivosti, ktoré sa nachádza len v prepojení s Ježišom Kristom, nech to prinesie Bohu veľkú chválu a slávu.

12-14 **Prekvapivý zvrät**

Priatelia drahí, toto vám musím povedať! Moje uväznenie malo nakoniec úplne opačný efekt (než sa čakalo). Namiesto toho, aby to moju službu zabrzdilo, ona expandovala. Všetci rímski vojaci a aj zamestnanci, ktorí tu v budovách pracujú, sa dozvedeli, že sedím kvôli Kristovi. A moje reťaze dokonca spôsobili aj to, že mnohí veriaci prestali mať strach a nadobudli odvahu v Pánovi. Teraz oveľa smelšie hlásajú Slovo Božie a neboja sa následkov.

- v. 9 *praktickou múdrostou* - gr. *aisthêsis* – vnímavosť, porozumenie, rozlišovanie, rozoznávanie toho, čo je vhodné a správne
- v. 10 *najlepší (spôsob života)* – gr. *diapheró* - prevyšujúci, excelentný, dotiahnutý dokonca, iný, plne poukazujúci na to, čo je lepšie

Pavol je vo väzení. Je to ťažká okolnosť, ktorú on sám nemôže zmeniť. Zaseknutý, zastavený, vyradený z prevádzky, kvôli rozhodnutiu iných mu bolo prekazené naplniť jeho potenciál, naplniť Božie zámery.... ako to, že on napriek tomu znie, akoby bol na tom najradostnejšom mieste na zemi?

7 A právom takto zmýšľam o vás všetkých. Veď vás nosím v srdci, lebo vy všetci máte účasť na milosti tak v mojich putách, ako aj pri ochrane a upevňovaní evanjelia. 8 Veď Boh mi je svedkom, ako túžim po vás všetkých láskou Krista Ježiša. 9 Modlím sa, aby vaša láska čoraz väčšmi rástla v poznaní a v každej skúsenosti, 10 aby ste boli schopní rozoznávať, čo je hlavné, a aby ste boli čistí a bez úhony pre Kristov deň, 11 naplnení ovocím spravodlivosti, ktoré je skrze Ježiša Krista na Božiu slávu a chválu. 12 Bratia, chcem, aby ste vedeli, že to, čo sa deje so mnou, šíreniu evanjelia prospelo. 13 V celej vládnej budove aj medzi všetkými ostatnými sa stalo známym, že ma väznia pre Krista. 14 Mnohí z bratov v Pánovi, posilnení mojimi putami, v dôvere odvážnejšie a bez strachu hlásajú Slovo.

15-18

Je síce pravda, že niektorí kážu Krista, lebo žiarlia, chcú sa predháňať a súperiť. Ale mnohí ďalší to robia z lásky a z čistých motívov. Oni vedia, že som tu len pre to, že bránim evanjelium. Žiaľ tí, čo kážu z rivality a sebeckých zámerov, mi chcú k môjmu uväzneniu pridať ešte viac trápenia. Tak čo mám s nimi robiť? Viete čo, ja som sa rozhodol, že sa nebudem trápiť nad ich motívmi. Nech ich už majú akékoľvek, čisté alebo nie. Ak po každé, keď otvoria ústa, sa káže o Ježišovi, tak ja tomu fandím a budem sa len tešiť.

19-21

Áno, tešiť sa budem, lebo viem, že nakoniec aj so mnou to všetko dobre dopadne. Vďaka vašim modlitbám a vďaka tomu, že mi Pánov Duch tak pomáha. S túžbou Ho očakávam a verím, že nebudem v ničom zahanbený. Ale práve naopak, všetko to, čo sa mi deje, vždy slúžilo aj teraz bude slúžiť k tomu, aby som smelo a bez prekážok (robil slávnym nie seba, ale Ježiša a) vyzdvihoval Krista svojim telom, nech už svojim životom alebo smrťou. Pretože dôvod, pre ktorý žijem je jedine a jedine Kristus. No a zomrieť pre Neho bude moja najväčšia výhra (môj absolútny jackpot).

- v.15 žiarlia – gr. *phthonos* – závisť, nepravosť, robiť naprieky, je to radosť z toho, keď sa niekomu nedarí, keď zažíva bolesť, je to nabudenie, mysle trpkosťou
- v. 20 vyzdvihoval (Krista) – gr. *megalonó* – prehlasovať Ho veľkým, urobiť Ho veľkým, mať o ňom ohromne vysokú mienku, činiť Ho stále väčším

15 Niektorí síce ohlasujú Krista zo závisti a neznášanlivosti, ale iní s dobrým úmyslom. 16 Jedni to robia z lásky, lebo vedia, že som tu na obranu evanjelia, 17 iní však ohlasujú Krista z hašterivosti, nie úprimne, lebo si myslia, že mi v mojich putách spôsobia bolesť. 18 Čo na tom! Len nech sa akýmkoľvek spôsobom, či naoko, alebo úprimne, zvestuje Kristus. Z toho sa teším a aj sa budem tešiť. 19 Viem predsa, že mi to poslúži na spásu pre vašu modlitbu a pomoc Ducha Ježiša Krista. 20 Túžobne očakávam a dúfam, že v ničom nebudem zahanbený, ale že so všetkou otvorenosťou, ako vždy aj teraz, bude oslávený Kristus na mojom tele; či už životom, alebo smrťou. 21 Veď pre mňa žiť je Kristus a umrieť je zisk.

22-26 **Túžba po Ježišovi**

A pokiaľ žijem v tomto mojom tele, je ešte veľká kopa práce, ktorú mi treba urobiť. Takže je to ťažká dilema, ak by som si musel vybrať. Mám silnú túžbu zanechať moje telo tu a byť už konečne s Ježišom, veď nič lepšie by som si nemohol priať. Ale na druhej strane je oveľa potrebné, aby som tu ostal. Kvôli vám. Takže nikam sa nechystám priatelia, ostávam tu s vami ešte nejaký čas, aby som sa mohol tešiť z vášho progresu a z toho, ako nadšene žijete vieru. A keď sa znovu stretneme, o to viac budeme spolu chváliť Pána Ježiša a tešiť sa jeden z druhého.

27-30

Každopádne žite takým životným štýlom, ktorý je hodný evanjelia Kristovho. A potom, či už prídem alebo nie, nech o vás vždy počujem, že stojíte pevne v rovnakom duchu, v rovnakom spôsobe myslenia, bojujúc bok po boku za vieru. A za žiadnu cenu sa nedajte vyrušiť ani zastrašiť opozíciou. Vaša jednota a odvaha bude pre nich ako blesk z neba, znamenie, že ich čaká porážka a vás víťazstvo. Pretože v Kristovi nám bolo daná *výsada* nie len uveriť v Neho, ale privilegium aj trpieť pre Neho. Je to zápas, to o čom vám tu píšem, zápas, ktorý vediete vy aj ja.

- v.29 *výsada* – gr. *charizomai* – preukázaná priazeň, predĺžená milosť, prejavenie láskavosti

Dve strany jednej mince Milosti. Jednej mince Evanjelia. Výsada, priazeň, láskavosť, milosť uveriť a výsada, priazeň, láskavosť, milosť pre Neho trpieť.

Často trpíme pre vlastné chyby, zlé rozhodnutia a následky vlastného hriechu či nerozumnosti. Avšak aká je to ohromná Milosť môcť trpieť pre Pána Ježiša Krista. O tejto výsade tu Pavol píše. Žijem v tejto milosti?

22 Ale ak žiť v tele znamená pre mňa plodnú prácu, neviem, čo si zvoliť. 23 Ťahá ma to na obe strany: Túžim zomrieť a byť s Kristom, a to by bolo oveľa lepšie, 24 ale pre vás je potrebné, aby som ostal v tele. 25 Na to sa spolieham a viem, že zostanem a budem s vami všetkými na váš osoh a na radosť z viery, 26 aby ste sa mnou mohli ešte viac chváliť v Kristovi Ježišovi, keď zasa prídem k vám. 27 Len žite tak, ako to zodpovedá Kristovmu evanjeliu, aby som — či už prídem a uvidím vás, či som vzdialený — počul o vás, že pevne stojíte v jednom duchu a svorne bojujete za vieru v evanjelium. 28 Protivníkom sa nedajte ničím zastrašiť! To bude znamením od Boha — im, že zahynú, ale vám, že budete spasení. 29 Veď vám sa dostala milosť pre Krista, aby ste v neho nielen verili, ale za neho aj trpeli. 30 Vediete predsa taký istý zápas, aký ste videli u mňa a teraz o ňom počúvate.

KAPITOLA 2

1-4

Povedzte mi (moji drahí), zažívate povzbudenie v Pánovi? Potešuje vás Jeho láska? Je spoločenstvo s Duchom Svätým vašou každodennou realitou? Vnímate Jeho súcit a Jeho citlivosť voči vám? (Naozaj pre vás tak veľa znamená?) Ak áno, tak mi urobte jednu obrovskú láskavosť a zhodnite sa. Majte jednu myseľ a jednu lásku (voči sebe). Spleťte sa spolu v duchu za jedným spoločným cieľom! Nepretláčajte len svoje. Ani si o sebe veľa nenamýšľajte, ale žite v pokore, čo v praxi znamená považovať toho druhého za dôležitejšieho než seba. Svoje *osobné záujmy* dajte bokom a skúste sa venovať aj tomu, čo zaujíma ostatných.

5-11 **Náš vzorový príklad**

(Ešte lepšie povedané.) Majte sami voči sebe taký *postoj*, aký mal Ježiš Kristus. (Ved' si to len predstavte, že) On bol rovný Bohu (so všetkými výsadami, čo k tomu patria), no nevymáhal si Svoje privilégiá, nedožadoval sa ich, ale naopak sa ich vzdal a stal sa sluhom. Boh vzal na seba podobu človeka. A pokoril sa tak, že bol poslušný až na smrť. Smrť ukrižovaním. A práve pre to (pre túto ohromnú poslušnosť a pokoru) Ho Boh vyvýšil nad úplne všetko a všetkých. Jemu dal meno, ktoré je nad každé meno – meno Ježiš! Aby sa pred týmto menom sklonilo v uctievaní každé koleno tých, čo žijú na nebi, na zemi i v podsvetí, a aby každý jazyk vyznal, že Ježiš Kristus je Pán, na slávu Boha Otca.

- v. 3 *osobné záujmy* – gr. *eritheia* – *vlastné ambície, urobiť prácu ale iba ak je niečo z toho, naháňanie si followerov, rivalita, zameranie sa na seba*
- v. 5 *postoj* – gr. *phroneó* – *spôsob myslenia, porozumenia, vedomé nastavenie svojho myslenia, hodnotenie, posúdenie*

2. Kapitola

1 Ak teda jestvuje nejaké povzbudenie v Kristovi, ak jestvuje nejaká útecha z lásky, nejaké spoločenstvo Ducha, nejaký súcit a milosrdenstvo, 2 dovŕšte moju radosť: Zmýšľajte rovnako, rovnako milujte, buďte jedna duša a jedna myseľ! 3 Nič nerobte z ctižiadostivosti ani pre márnú slávu, ale radšej v pokore pokladajte iných za vyšších od seba 4 a nevyhľadávajte iba svoje záujmy, ale aj záujmy druhých. 5 Majte v sebe také zmýšľanie, aké zodpovedá životu v Kristovi Ježišovi: 6 On, hoci mal Božiu podobu, svoju rovnosť s Bohom nepokladal za ulúpenú vec, 7 ale zriekol sa jej, keď vzal na seba podobu služobníka a stal sa jedným z ľudí, 8 ponížil sa a stal sa poslušným až na smrť, a to smrť na kríži. 9 Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno nad každé meno, 10 aby pri mene Ježiš pokľaklo každé koleno tých, čo sú na nebi, na zemi aj v podsvetí 11 a aby každý jazyk vyznával na slávu Boha Otca: Ježiš Kristus je Pán.

12-13

A preto aj vy budte nadšení v poslušnosti priateľa moji drahí, (lebo je to tak dôležité a) veľmi vás k tomu povzbudzujem, ako keď som bol s vami. A teraz ešte o to viac, keď nie sme spolu. Odhodlane pracujte na svojom spasení, (neberte to laxne, lebo ide o veľmi vážne veci, preto) pristupujte k tomu s bážňou a všetkou serióznosťou. Ved' koniec koncov (nie ste v tom sami,) je to Boh, ktorý vo vás aktívne pracuje, aby ste mali túžbu robiť, ale aj robili to, čo sa Jemu páči.

14-18

A nech robíte čokoľvek, *nefrflite* pri tom. *Nespochybňujte* hneď všetko, ale budte iní ako táto skazená a na hlavu postavená kultúra. Ste Božie deti, tak budte úprimní, netoxickí, číri a žiarte ako jasne viditeľné hviezdy. Prežiate tento temný svet. Prinášajte tam slovo života a pevne sa ho držte, nech mám dôvod na veľkú radosť, keď príde Kristov deň. Že celá tá moja snaha nebola zbytočná a všetko, čo som do vás investoval, mi stálo za tú námahu. A poviem vám, že aj keby som mal zomrieť hneď tu a teraz, počas toho, ako vám slúžim, tak budem nesmierne šťastný, šťastný za vás všetkých. A radujte sa aj vy spolu so mnou, (neľutujte za mnou) ale tešte sa so mnou!

Priamy grécky preklad toho, akým postojom by sme mali pracovať na svojom spasení je „phobos“ a „tromos“ - so strachom a trasením. Dnes si však len ťažko predstaviť, že by sme niečo brali tak vážne, až by sa nám pri tom triasli kolená. Možno, ak by sme niekomu zachraňovali život alebo ak by sa dialo niečo skutočne závažné.no a Písmo tu hovorí, že spôsob, akým žijem svoj kresťanský život patrí práve do kategórie ZÁVAŽNÉ.

- v. 14 *nefrflite* – gr. *goggusmos* – *hundrať, šomrať, sťažovať sa, mať skrytú nespokojnosť a nepovedať ju otvorene*
- v. 14 *nespochybňujte*. – gr. *dialogismos* – *vyvolávať zbytočné spory, argumenty, nejednotnosť, špekulovanie, pochybovanie, vnútorné rozvažovanie*

12 Preto, moji milovaní, ako ste vždy boli poslušní, a to nielen v mojej prítomnosti, ale ešte väčšmi teraz, v mojej neprítomnosti, s bázňou a chvením pracujte na svojej spáse. 13 Veď Boh pôsobí vo vás, že chcete i konať, čo sa jemu páči. 14 Všetko robte bez reptania a pochybovania, 15 aby ste boli bezúhonní a nevinní, Božie deti bez poškvvrny uprostred zvrhlého a skazeného pokolenia. Uprostred neho žiate ako hviezdy, ktoré osvecujú svet. 16 Držte sa slova života, aby mi v Kristov deň bolo na chválu, že som nebežal nadarmo a nenamáhal sa zbytočne. 17 Ale aj keby som mal vyliť svoju krv na obeť a bohoslužbu vašej viery, radujem sa a radujem sa s vami všetkými. 18 Aj vy sa radujte a radujte sa so mnou!

19-24 Timotej a Epafrodita

Rád by som však stihol ešte za vami poslať Timoteja a verím Pánovi Ježišovi, že sa mi to podarí. Nech aj ja môžem byť povzbudený tým, čo je u vás nové. Veď takého druhého, ako je Timotej, už nemám, kto by sa tak úprimne zaujímal o to, ako sa máte. Väčšina ľudí tu sa iba o seba stará. Nie (o to, čo je najdôležitejšie) o Ježišove záujmy, ale len o svoje. Vy však Timoteja dobre poznáte. Osvedčil sa nespočetne krát, keď pracoval so mnou na šírení evanjelia, doslova sme spolu slúžili ako otec a syn. Takže hneď, čo uvidím, ako sa to tu so mnou vyvinie, chcem ho poslať za vami. A celým srdcom verím Pánovi, že nebude dlho trvať a uvidíme sa aj my.

25-30

Ale kým to bude, chcel som urobiť ešte jednu dôležitú vec a poslal som vám Epafrodita, môjho výborného priateľa a brata, ktorého ste mi vy poslali na výpomoc, a s ktorým sme tu spolu bojovali. Tak veľmi ste mu chýbali a trápilo ho, ako ste o neho báli, keď ochorel. A skutočne skoro aj zomrel. Lenže Boh sa zmiľoval a to nie len nad ním, ale aj nado mnou, lebo pre mňa (ešte aj pri týchto ťažkostiach) by to bola obrovská rana a strata. A tak, aby ste sa aj vy tešili a nech sa ja nemusím toľko trápiť, hneď ako sa dalo, som ho poslal za vami. Privítajte ho v Pánovi a poriadne vystískajte. Takýchto ľudí si treba veľmi vážiť. Kvôli práci na Kristovom diele takmer prišiel o život. Riskoval všetko, aby dokončil vašu službu voči mne.

Ježišove záujmy Čo sú moje záujmy? Čo sú záujmy iných? Čo sú Ježišove záujmy? Kde sa prelínajú? A kde idú úplne proti sebe?

Pavol bol práve v meste Troas (na Blízkom východe), keď sa mu sníval sen o Macedónčanovi volajúceho o pomoc. (Macedónsko bolo v severnom Grécku). Na tento popud sa vybral do Grécka a tam v meste Filipy založil úplne prvé kresťanské spoločenstvo na Európskom kontinente. Tento list však píše z väzenia v Ríme, odkiaľ posiela Epafroditu, ktorý Filipanom prináša túto poštu od Pavla.

19 Mám však nádej v Pánovi Ježišovi, že čoskoro k vám pošlem Timoteja, aby som sa aj ja potešil správou o vás. 20 Veď nemám nikoho, kto by tak zmýšľal a tak úprimne sa o vás staral. 21 Všetci totiž hľadajú iba svoje záujmy, a nie záujmy Ježiša Krista. 22 Ale o ňom viete, ako sa osvedčil, veď so mnou ako syn s otcom slúžil evanjeliu. 23 A tak dúfam, že ho budem môcť poslať k vám, len čo uvidím, čo bude so mnou. 24 Ba pevne dúfam v Pánovi, že čoskoro prídem aj ja. 25 Pokladal som však za potrebné poslať k vám Epafrodita, svojho brata, spolupracovníka a spolubojovníka, ktorého ste vyslali, aby mi poslúžil v mojej núdzi. 26 Veď už túžil po všetkých vás a znepokojoval sa, že ste sa dopočuli o tom, že ochorel. 27 A naozaj bol na smrť chorý, Boh sa však nad ním zmiľoval, a nielen nad ním, ale aj nado mnou, aby som nemal zármutok nad zármutok.

(zvyšok pasáže pozri v SEB)

KAPITOLA 3

1-3 **Pozor na zákonníkov**

A ako sa blížim k záveru svojho listu priatelja moji, vás povzbudzujem, aby ste svoju radosť nachádzali v Pánovi. Vôbec mi nevadí niektoré veci opakovať, zide sa vám to. (Preto to aj trikrát zdôrazním!) A totiž, upozorňujem vás, aby ste si dali pozor na tých *psov* (náboženských zákonníkov)! Majte svoje senzory zapnuté pri týchto škody páchajúcich pracovníkoch! Ozaj veľký pozor na *obriezkarov*. Nech vám je nadovšetko jasné, že my, ktorí v Duchu Svätom slúžime Bohu a našou chválou je Ježiš Kristus - tak to je tá skutočná obriezka. A nie nejaký rez na tele a spoliehanie sa na to (že to nás spasí).

4-6

A keď už sme pri tom a hovoríme o tele, tak ja som prvý, čo by som sa naň mohol spoliehať: Som pravý Žid z Izraela, z (elitného) Benjamínovho kmeňa, obrezaný ôsmeho dňa. No a čo sa Zákona týka, bol som Farizej (vážený a študovaný teológ), čo posadnuto prenasledoval cirkev a absolútne bezchybne dodržiaval Zákon.

- v. 2 *psov* – gr. *kuón* – *pes* (ktorým sa všeobecne opovrhuje na Blízkom východe), *nečistá myseľ, drzo sa chovajúci, v prenesenom význame je to duchovný predátor, ktorý parazituje na ostatných*
- v. 2 *obriezkaři* – gr. *katatomé* – *zohavenie, odrezanie, mrzačenie, skazenie, falošná obriezka, (je to sarkastické pomenovanie)*

List Filipanom je jediná epištola, kde Pavol nenapráva vierouku, ale je nesmierne vďační, šťastní a ako matka medvedica chráni svoje mláďatá od tých, čo chcú do evanjelia primiešavať iné zvyky a tradície, ktoré Pán Ježiš neurčil. Naopak, od ktorých nás oslobodil. Čo pre mňa znamená v Duchu Svätom slúžiť Bohu?

3. Kapitola

1 Napokon, bratia moji, radujte sa v Pánovi. Mne nie je na ťarchu písať vám o tom istom a vás to utvrdí. 2Dajte si pozor na psov, dajte si pozor na zlých pracovníkov, dajte si pozor na rozrezancov. 3 Veď my sme skutočne obrezaní, my, ktorí v Božom Duchu slúžime Bohu, chválime sa v Kristovi Ježišovi a nespoliehame sa na telo, hoci ja by som sa mohol spoliehať aj na telo. 4 Ak si niekto iný myslí, že sa môže spoliehať na telo, tým skôr ja: 5 na ôsmy deň som bol obrezaný, som z Izraelovho rodu, z Benjamínovho kmeňa, Hebrej z Hebrejov, pokiaľ ide o vzťah k zákonu farizej, 6 horlivý prenasledovateľ cirkvi a bol som bez úhony, čo sa týka spravodlivosti podľa zákona.

7-9 Poznanie Krista nadovšetko

Lenže viete čo, všetky tieto veci, na ktorých mi vždy tak veľmi záležalo, zrazu pri Ježišovi pre mňa úplne stratili hodnotu. Nepreháňam, naopak je to vo mne ešte silnejšie. Oproti tej ohromnej príležitosti *spoznávať* môjho milovaného Pána Ježiša Krista, sú všetky moje ambície z minulosti ako veľké nič, čo nič - ako veľké mínus. Áno, stratil som pre Neho všetko a znovu hovorím, to „všetko“ už dnes považujem za odpad. Len nech môžem mať jedno - stále viac Ježiša.

10-11

Áno, v Ňom sa vzdávam (svojej snahy o dokonalosť a) spoliehania sa na seba, na vlastnú spravodlivosť zo Zákona. Vymieňam ju za úplne inú spravodlivosť. Za tú, ktorá je založená na viere v Ježiša Krista. Je to Boží druh spravodlivosti (nie ľudský), ktorého základom je viera (nie skutky). Nech môžem viac spoznávať (objavovať, zakúšať) Jeho Samého a spoznávať (tie dva veľké protiklady) moc Jeho vzkriesenia a (tiež) Jeho utrpenia. Nech môžem umierať ako On a ako On byť aj vzkriesený.

Jedna z najslávnejších Pavlových pasáží, ktorú keď dovolíme Duchu, aby ju vpísal do nášho DNA, budeme navždy transformovaní. Poznanie Ježiša Krista. Najvyššia méta. Najvyššia hodnota. Najvyššia ambícia. Najvyšší cieľ.

- v. 8 *spoznávať* – gr. *gnósis* – osobné poznávanie z prvej ruky, poznávanie získané priamym vzťahom, spoznať osobnou skúsenosťou, poznať nielen teóriou, ale i aplikovaním

Sme naučení v prvom rade spoliehať sa na seba. Ale Pavol nabúrava tento stereotyp a absolútnu váhu a prvoradosť dáva na spoliehanie sa na Boha, na vedenie Jeho Ducha, neustále spoznávanie Ježiša Krista a vieru, že práve toto nás učiní tým, kým máme byť pred Bohom – spravodlivými z viery. Skutky sú už len výsledok takéhoto nastavenia, nie východiskový bod. Najskôr je bytie a potom robenie. Ako to je u mňa?

7 No to, čo mi bolo ziskom, som pre Krista pokladal za stratu. 8 A vôbec, všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Pre neho som všetko ostatné stratil a pokladám to za odpad, aby som získal Krista 9 a bol v ňom ako človek bez vlastnej spravodlivosti, ktorá je zo zákona, ale aby som mal spravodlivosť skrze vieru v Krista, spravodlivosť z Boha, založenú na viere; 10 aby som poznal jeho a moc jeho zmŕtvychvstania i účasť na jeho utrpeniach. Beriem na seba podobu jeho smrti, 11 aby som tak dosiahol vzkriesenie z mŕtvych.

12-16 **Minulosť za sebou**

A tým teraz nehovorím, že to už mám celé zvládnuté. To vôbec nie. Ja nie som dokonalý, no (nevláčim nohy za sebou, naopak) bežím (som v tom celý aktívne zapojený), aby som získal to všetko, o čom tu píšem, pretože mňa si získal Ježiš (celého ma dostal). A znovu vám opakujem moji drahí, že aj u mňa je to proces a stále som na ceste. Ale je jedna (kľúčová) vec, ktorú robím (a ktorá ma posúva vpred): Minulosť nechávam tak, nechávam ju za sebou a naháňam svoju budúcnosť. So všetkým (čo je vo mne) sa žením za tým, čo leží predou mnou. A (ako lovec svoju korisť tak) prenasledujem svoj cieľ. A ním je (nie len nejako prežiť, ale) získať cenu za Božie povolanie v Ježišovi Kristovi. Mimochodom všetci, čo nám ide o to isté, by sme mali mať takéto nastavenie. Ale ak aj niečo máte inak (ak ste nastavení na niečo menej, než je úplná odovzdanosť), Boh vám to zjaví. Každopádne, to ku čomu ste už dospeli, (nezľavujte) a držte sa toho.

17-21

Súrodenci, nasledujte môj príklad a nie len môj, ale aj tých, čo žijú ako my. Žiaľ však musím povedať a je mi to tak ľúto, no mnohí, o ktorých som vám už hovoril, sa rozhodli žiť taký životný štýl, ktorý popiera Kristov kríž. (Žiť Kristov kríž, o tom nechcú ani počuť.) A to sa im stane osudným, lebo bohom (a ich prioritou) sa stalo ich brucho (svetské pôžitky) a chvália sa tým, za čo sa môžu hanbiť. Sú pozemskí a myslia iba na tento život (aby im tu bolo dobre). Lenže naša vlasť nie je tu. Náš sladký domov je v nebesiach, odkiaľ príde aj náš túžobne očakávaný Spasiteľ, Pán Ježiš Kristus. On má moc, ktorej je podriadené úplne všetko. Ňou úplne pretvorí aj naše pozemské telo, aby sme boli konečne ako On, v tom nádhernom oslávenom tele.

„Je zaujímavé, že v krajinách, kde sú kresťania prenasledovaní, ľudia prijímajú Krista s vedomím, že stratia svoje životy. My v západnej kultúre prichádzame k Ježišovi, aby sme získali lepší život a nebo. ... však stratiť životy musíme aj my.“
John Bevere v knihe Ži s perspektívou večnosti

12 Nie že by som to všetko bol už dosiahol a bol už dokonalý, ale bežím, aby som to získal, pretože si ma získal aj Kristus Ježiš. 13 Bratia, ja si nenamýšľam, že som to už získal, ale len jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou, a usilujem sa o to, čo je predo mnou. 14 Bežím k cieľu za nebeskou cenou, totiž za Božím povolaním v Kristovi Ježišovi. 15 A tak všetci dokonalí majme takéto zmýšľanie! A ak o niečom zmýšľate inak, aj to vám Boh zjaví. 16 Ale k čomu sme dospeli, toho sa držme.

KAPITOLA 4

1

Tak veľmi vás mám rád, súrodenci moji vzácni, chýbate mi neskutočne. Vďaka vám zažívam obrovskú radosť a som nesmierne hrdý na vás! Preto milovaní, aj naďalej stojte pevne v Pánovi (a nedajte sa ničím vykoľajiť)!

2-3 Udobrite sa

Nalieham na vás Evodia a Syntycha, (udobrite sa,) nájdite spoločnú reč a jednotu v Pánovi! Veľmi pekne ťa prosím Syzygos, ty si taký úprimný človek, *pomôž* im dvom vyriešiť ich problém. Ved' tieto ženy tak neúnavne pracovali so mnou na evanjeliu, spolu s Klementom a ďalšími služobníkmi. A veru, ich mená sú zapísané v knihe života!

3-6 Pavlova radostná modlitba

A vy sa len nonstop tešte priatelia! (Aj vtedy, keď okolnosti vôbec nie sú priaznivé. Nech nie sú zdrojom vášho vnútorného nastavenia.) Naopak (svoj dopamín) svoju radosť a šťastie získavajte neustále z Pána. Ešte raz zdôrazňujem, buďte radostnými ľuďmi!!! Nech vás ľudia, susedia, kolegovia poznajú podľa toho, že ste vrúcni a láskaví. (Ako tých, ktorí svojou prívetivosťou a úsmevom rozžiaria každú miestnosť, do ktorej vstúpia.) Ved' Pán je už za dverami!

- v. 2 *nalieham*- gr. *parakleó* – úpenlivo prosiť, *naliehavo* žiadať, *povzbudzovať*, *nabádať*, *upozorňovať*, *vyzývať*, *napomínať*
- v. 3 *pomôž* – gr. *sullambanó* – ujať sa, zúčastniť sa, asistovať, počať, vziať

Prívetivý, láskavý, vždy radostný. Ako dobre sa musia okolo takého človeka ostatní cítiť. Vojde do miestnosti a s ním vchádza príjemná atmosféra, dobrá nálada, úsmev vyvolávajúci pocit bezpečia, prijatia a lásky. Také niečo sa nedá hrať, ani predstierať, lebo to vychádza zvnútra. Čo vychádza z môjho vnútra smerom k ostatným?

4. Kapitola

1 Moji bratia, ktorých milujem a po ktorých túžim, ste mojou radosťou a vencom slávy, preto stojte pevne v Pánovi, milovaní! 2 Napomínam Evodiu, napomínam aj Syntychu, aby rovnako v Pánovi zmýšľali. 3 Áno, prosím aj teba, ozajstný Syzygos, ujmi sa ich, veď ony sa so mnou borili za evanjelium aj s Klementom a ostatnými mojimi spolupracovníkmi, ktorých mená sú v Knihe života. 4 Ustavične sa radujte v Pánovi. Opakujem: Radujte sa! 5 Vaša dobrotivosť nech je známa všetkým ľuďom. Pán je blízko!

6-7 Klúč k pokoju

Tak sa nedajte *strhnúť starosťami* a obavami, ale presne naopak. Vašou reakciou na to všetko, čo sa okolo vás deje, nech je modlitba. Budte v neustálom rozhovore s Bohom – proste za čokoľvek (aj za každú maličkosť) a ďakujte Mu za to, čo vám dáva (počas celého dňa). A (keď toto budete robiť, že starosti nahradíte neprestajnou modlitbou, stane sa niečo zázračné: príde úľava a) pokoj Boží, ktorý bude nad vaše chápanie a racionálne vysvetlenie (lebo nie je ľudský, ale nadprirodzený Boží). A ten pokoj bude ako vojenská stráž, čo chráni vaše srdce aj myseľ v Ježišovi Kristovi.

8-9 Pasienky pre myšlienky

No a na záver moji drahí, (ešte posledná dôležitá rada týkajúca sa toho, nad čím nechávať premýšľať svoju myseľ. Totiž nemôže to byť len tak hocičo, práve naopak) svoje myšlienky musíte neustále (vedome upratovať, cenzurovať) smerovať. (A teraz vám ponúkam bohatú škálu krásy, tie bezpečné pasienky pre vaše myšlienky.) Premýšľajte nad tým, čo je úprimné, pravdivé (a nie z druhej ruky, či pokrytecké), na tým čo je seriózne a hodné cti (nie prázdne a prízemné). Čo je skutočne spravodlivé v Božích očiach (nie nad tým, čo viete, že nemá rád), čo je čisté a sväté (plňte sa myšlienkami, ktoré pripravujú srdce k uctievaniu, ktoré milujú Ježiša v bežných okamihoch). Do vášho vnútra vpúšťajte to, čo je krásne a láskavé (nie škodoradsotné a hľadajúce vo všetkom chybu), úctyhodné (nie ohováravé a porovnávacie), naučte sa upriamovať prúd svojich myšlienok na veci, ktoré sú morálne excelentné, hodné obdivu a chvály. To všetko, čo ste sa naučili, dajte do praxe, (je to riadna škola ja viem, ale) šiel som vám príkladom, tak žite ten spôsob života, ktorý ste ma videli žiť.

- v. 6 *strhnúť starosťami* – gr. *merimnaó* – byť úzkostlivý, znepokojovať sa, starosť sa, vyrušovaný, ťahaný na dva opačné smery, rozdelený
- v. 7 *sa stane ochrancom* – gr. *phroureó* – držať stráž, chrániť, hliadkovať, vojenská stráž zabráňujúca invázii nepriateľa, krytie

6 Pre nič nebudte
ustarostení, ale vo všetkom s
vdakou predkladajte Bohu
svoje žiadosti vo svojich
modlitbách a prosbách. 7A
pokoj Boží, ktorý prevyšuje
každý rozum, uchráni vaše
srdcia a vaše mysle v
Kristovi Ježišovi. 8
Napokon, bratia, upriamte
svoju myseľ na všetko, čo je
pravdivé, čestné, spravodlivé,
čisté, láskyhodné a
úctyhodné, to, čo je cnostné
a chvályhodné. 9 Robte to,
čo ste sa naučili, čo ste
prijali, počuli a videli na
mne. A Boh pokoja bude s
vami.

10-13 Umenie žiť

Ani neviete, ako ma potešilo, že ste znovu na mňa mysleli. Ja viem, že ani minule ste na mňa nezabudli, len nebolo praktickej príležitosti. Ale nestážujem sa, že by mi niečo chýbalo. *Naučil som sa umeniu žiť* s tým, čo mám. Keď treba, uskromním sa a naopak, viem žiť aj v hojnosti. Poznám to už všetko veľmi dobre: viem, aké to je byť dobre najedený a aj to, čo je to byť hladný. Mať veľa, alebo nemať nič. Dokážem zvládnuť čokoľvek, čo príde, keď som spletený s Kristom. On mi dáva silu na úplne všetko.

14-17

No dobre mi to padlo, keď ste sa ku mne vystreli a pomohli mi v mojom trápení. Ved' vy dobre poznáte moje okolnosti Filipania moji. Keď som sa vydal z Macedónska na svoje misijné cesty hlásať evanjelium, jediný, kto mi pomohol v mojich výdavkoch a príjmoch ste boli vy. Žiadna iná cirkev. A nie len raz ste sa postarali o to, čo som potreboval, ale dokonca dvakrát ste mi do Tesaloniky poslali balíček. Niežeby mi išlo o nejaké dary. (Viete, že mi o to nejde.) Ale chcem vidieť, (že vo vás rastie, čo som do vás zasadil), že nesiete ovocie a že je ho stále viac.

- v. 11 *naučil som sa umeniu žiť* – gr. *mueó* - *naučiť sa tajomstvu, vyučený, vytrénovaný v skúsenosti, zasvätený do zjavenia tajomstva (spokojnosti v Kristovi)*

„Smútila som nad svojou minulosťou a strachovala so o svoju budúcnosť. V tom ku mne prehovoril Boh: „Volám sa Ja som. Ak žiješ minulosťou a so svojimi zlyhaniami, je to ťažké. Ale ja v tom nie som. Pretože Moje meno nie je Ja som bol. A ak žiješ budúcnosťou, v jej problémoch a strachoch, je to ťažké, ale Ja v tom nie som. Pretože Moje meno nie je Ja budem. Ale ak žiješ tu a teraz, v tomto momente, nie je to ťažké. Lebo som tu. Pretože moje meno je JA SOM.“ Hellen Mellincost

10 Veľmi som sa zaradoval v Pánovi, že sa už zasa raz rozvinula vaša starostlivosť o mňa: Pravda, aj predtým ste na to mysleli, ale nemali ste príležitosť. 11 Nehovorím to preto, že by som mal nedostatok. Lebo ja som sa naučil vystačiť s tým, čo mám. 12 Viem sa aj uskromniť a viem žiť i v hojnosti. Vo všetkom a do všetkého som zasvätený: byť sýty aj hladovať, mať hojnosť aj trieť biedu. 13 Všetko môžem v Kristovi, ktorý ma posilňuje. 14 Ale dobre ste urobili, že ste sa ma ujali v mojej tiesni. 15 Veď aj vy, Filipania, viete, že odkedy som začal ohlasovať evanjelium po svojom odchode z Macedónska, ani jedna cirkev nemala účasť na mojich výdavkoch a príjmoch, jedine vy. 16 Aj do Tesaloniky ste mi raz, ba aj druhý raz poslali, čo som potreboval. 17 Nie že by som túžil po dare, ale túžim po ovocí, ktoré sa rozmnožuje vo váš prospech.

18-20

A ja som nadmieru spokojný. Epafrodita mi od vás priniesol dokonca viac, než potrebujem. A táto vaša obeť je ako sladká vôňa, *z ktorej má Boh úsmev na tvári*. A On skrze Pána Ježiša Krista naplní všetky vaše *potreby*, podľa Jeho bohatstva, ktoré má v sláve. (Nie podľa našich parametrov, ale podľa tej slávnej ekonomiky Jeho kráľovstva.) Nech je Bohu, nášmu Otcovi, sláva na veky vekov. Amen.

21-23

A (už len zopár viet na záver,) nezabudnite odo mňa pozdraviť všetkých, čo milujú Pána Ježiša Krista. Aj vás odtiaľto vrúcne pozdravujú všetci veriaci, hlavne tí z cisárovho domu. Želám vám milosť Pána Ježiša Krista nech je s vaším duchom. Amen.

- v. 18 *z ktorej má Boh úsmev na tvári* - gr. *euairestos* - veľmi sa Bohu páči, je príjemná, ľúbivá, uspokojúca, je za ňu veľmi rád
- v. 19 *všetky* - *pas* - všetko, celok, každý druh, každý detail celku, každý
- v. 19 *potreby* - gr. *chreia* - nedostatok, nevyhnutnosť, potreba, núdza

18 Dostal som všetko, ba mám hojnosť; som zaopatrený tým, čo som od vás prijal prostredníctvom Epafrodita. Je to príjemná obeta ľúbeznej vône, milá Bohu. 19 Môj Boh vám dá všetko, čo potrebujete podľa svojho bohatstva v sláve skrze Krista Ježiša. 20 A Bohu, nášmu Otcovi, sláva na veky vekov. Amen. 21 Pozdravujte každého svätého v Kristovi Ježišovi. Pozdravujú vás bratia, ktorí sú so mnou. 22 Pozdravujú vás všetci svätí, najmä tí, čo sú z cisárskeho dvora. 23 Milosť Pána Ježiša Krista nech je s vaším duchom. Amen.